

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Teoria Galois		11.1.0330	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Instytut Matematyki			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka nauczycielska, matematyka ekonomiczna, matematyka
		specjalizacja	wszystkie
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Matematyka	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	matematyka teoretyczna, matematyka nauczycielska, matematyka finansowa
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Grzegorz Gromadzki; dr Michał Stukow; dr Ewa Kozłowska-Walania			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Wykład, Ćw. audytoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 30 godz., Wykład: 30 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2017/2018 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
fakultatywny (do wyboru)		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
Rozwiązywanie zadań		Sposób zaliczenia	
		- Zaliczenie na ocenę - Egzamin	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin ustny - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		>50% dst; >60% dst plusp; >70% dobry; >80% dobry plus; >90% bardzo dobry	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

zakładany efekt kształcenia	Egzamin	Kolokwium	Aktywność na zajęciach
	Wiedza		
K_W01	+	+	
K_W02	+	+	
K_W03	+		
	Umiejętności		
K_U01	+		
K_U03			+
K_U04	+		
K_U05	+		
K_U06		+	
K_U07			+
	Kompetencje		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Obecność na ćwiczeniach i wykładzie.

B. Wymagania wstępne

Zaliczenie Algebry II

Cele kształcenia

Poznanie podstawowych pojęć i twierdzeń algebraicznych wyrosłych na bazie klasycznych problemów konstrukcyjnych na płaszczyźnie przy pomocy cyrkla i linijki i w związku z poszukiwaniem formuł algebraicznych na pierwiastkach wielomianów.

Treści programowe**Część przygotowawcza**

Elementy teorii grup. Grupy rozwiązalne, grupy permutacji, prostota grup alternujących.

Elementy teorii ciał. Różne rodzaje rozszerzeń ciał, konstrukcja domknięcia algebraicznego ciała, ciała rozkładu rodziny wielomianów i ich jednoznaczność, elementy pierwotne rozszerzeń.

Część zasadnicza

Teoria Galois. Automorfizmy ciał, grupa Galois rozszerzenia. Zasadnicze twierdzenia teorii Galois

Zastosowania do teorii rozwiązywanie równań. Uwagi historyczne. Rozszerzenia pierwiastkowe i ich charakteryzacja przy pomocy grup Galois.

Formuły na pierwiastki wielomianów stopni nie przekraczających 4 i dowód na nie istnienie formuł ogólnych na pierwiastki równań stopnia większego niż 4 - przykłady.

Zastosowania w konstrukcjach geometrycznych. Uwagi historyczne. Zasadnicze twierdzenie o konstruowalności punktów przy pomocy cyrkla i linijki.

Problem trysekcji kąta, kwadratura koła, podwojenia sześciangu. Pierwiastki z jedynek wyrażające się przez pierwiastki stopnia 2, liczby pierwsze Fermata-Gaussa, konstruowalność n-kątów.

Teoria Galois rozszerzeń nieskończonych

Elementy różniczkowej teorii Galois

Wykaz literatury

1. A. Białynicki-Birula, *Zarys Algebry*, PWN 1987.
2. J. Browkin, *Wybrane zagadnienia algebry*. PWN W-wa, 1970.
3. M. Bryński, J. Jurkiewicz, *Zbiór zadań z algebry*, PWN 1985.
4. S. Lang, *Algebra*, PWN 1973.

Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)**Wiedza**

Zna podstawowe pojęcia teorii ciał (ich rozszerzeń) i teorii grup oraz dostrzega związki między nimi w kontekście klasycznych problemów konstruowania punktów na płaszczyźnie przy pomocy cyrkla i linijki (i ew innych narzędzi) oraz poszukiwania formuł na pierwiastków wielomianów. Rozumie dowody twierdzeń dotyczące tych związków oraz potrafi podać ich idee i szkice.
K_W01, K_W02, K_W03.

Umiejętności

Potrafi dowodzić poznane twierdzenia. Umie stowarzyszyć z wielomianem o współczynnikach w pewnym ciele, pewne rozszerzenie tego ciała i jego grupę Galois. Kojarzy własności tego wielomianu z własnościami skonstruowanej grupy. Umie przeprowadzić pewne konstrukcje na płaszczyźnie rzeczywistej przy pomocy cyrkla, linijki (i ew innych narzędzi) oraz udowodnić niemożliwość przeprowadzenia innych konstrukcji. Posiada pewne nawyki abstrakcyjnego myślenia i pewną umiejętność postrzegania matematyki z wyższego punktu widzenia - w szczególności dostrzega związki między problemami z różnych dziedzin matematyki zbliżonych do algebry i potrafi je ustalać i wykorzystywać (tutaj w szczególności potrafi powiązać problemy konstrukcyjne i znajdowanie formuł na pierwiatki wielomianów z własnościami pewnych grup skończonych w naturalny sposób pojawiających się).

K_U01, K_U03, K_U04, K_U05, K_U06, K_U07.

Kompetencje społeczne (postawy)

Ma świadomość wagi posiadania pewnej kultury matematycznej również w kręgach ludzi z matematyką nie związanych poprzez dostrzeganie wymiernych korzyści z abstrakcyjnego myślenia, postrzegania zjawisk i ogólnie świata.

Kontakt

grom@mat.ug.edu.pl